

GER VAN ELK (1941 – 2014) | **LA PIÈCE**, 1971 | Beschilderd beukenhout (op fluwelen kussen)

DE GEHEIME TOUR

HERMAN TIBOSCH

Daar staat hij dan. In zijn eentje, bij de ingang. Hij kijkt rond. Hij ziet de draaideur, de entreebalie, de beveiligers die kaartjes controleren. Ze lachen, knikken en wijzen bezoekers de garderobe. Of de wc misschien. Hij hoort niets met zijn oordopjes in. DJ Torax bepaalt het ritme.

Hoe zou het nu verdergaan? Zou het een grap zijn? Natuurlijk is het een grap! Wat zullen ze een lol hebben op school.

Hij heeft geluisterd, alles geloofd en ook nog de bus gepakt. Dan een witte fiets, bijna tien kilometer gefietst en nu staat hij hier. Lachen!

Nee. Nee, dat is te gek. Zelfs voor Milan. Nee, het móét waar zijn. Een verhaal als dit bedenk je niet. Niet als grap in ieder geval. En zeker niet bij een vriend. Toch? Milan en hij zijn al heel lang vrienden. Echte vrienden. Nee, hij staat hier niet voor niets. Maar voor wat dan wel?

Het was vorige week tijdens de pauze dat Milan hem wilde spreken. 'Ik ga je iets ongelofelijks vertellen,' zei hij. 'Echt ongelofelijk. Loop even mee.'

Op weg naar het fietsenhok zag hij Milans ogen glinsteren. Dit moest wel héél bijzonder zijn.

'Jij gaat naar het Kröller-Müller Museum,' zei Milan, in de beschutting van het hok. 'En dat is alles wat ik mag zeggen.'

'Het Kruller-wat-museum?' Hij staaarde Milan vol ongelooft aan. 'Hoezo? Dat is met kunst, toch? Is dit een grap?' Milan had hem recht aangekeken. 'Geloof me maar.

Ga daarnaartoe. Je maakt iets mee wat je nog nooit hebt meegemaakt. En als je het niet gelooft, vraag maar aan Luuk en Sanne. Zij gingen ook.'

'Luuk en Sanne, serieus?'

'Ja, serieus. O ja, geen foto's, geen berichtjes, niets. Niemand mag iets weten. Volgende week woensdag. Vier uur stipt. Bij de ingang van het museum.'

En daar staat hij nu dus. Alleen. Te wachten op...?

'Ben jij Siem?'

Hij schrikt. Hij had de man niet zien aankomen. Snel trekt hij DJ Torax uit zijn oren en frommelt hem in zijn jaszak.

'Ja, meneer. Siem, ja.'

'Mooi,' zegt de man. 'Dan kunnen we beginnen.' Hij beent met grote stappen naar de draaideur.

Heel even blijft Siem staan, een tikkeltje beduusd. Dan rent hij achter de man aan. Het is dus waar! Milan had gelijk. Zijn hart maakt een sprongetje terwijl hij het museum in loopt.

De man staat al in de gang op hem te wachten. Siem pakt zijn toegangskaartje, maar de beveiligers wenkt dat hij door mag lopen. Die weet er duidelijk meer van.

'Zet je nog even de muziek af?' De man wijst naar zijn jaszak, waar DJ Torax nog een klein feestje bouwt.

'We zijn nu binnen.'

'Natuurlijk,' zegt Siem geschrokken. Terwijl hij de muziek uitzet, neemt hij de man eens goed op. Een lange zwarte jas, een grijze baard, vriendelijke ogen. Wie is dit?

Niet een type dat je meteen in een museum verwacht. Eerder bij een motorclub of een rockfestival. Maar hij is hier duidelijk niet voor het eerst.

Hij kent de beveiligers en beweegt zich door de gangen alsof hij thuis is.

Zonder nadenken, zonder plattegrond.

'Weet je waarom je hier bent?'

De vraag overvalt hem. 'Eh, omdat Milan me stuurt?'

De man fronst zijn voorhoofd. 'Nee, probeer nog maar eens.'

'Omdat het een geheim is?'

'Nee.' De man klinkt teleurgesteld.

Siem voelt dat hij een kleur krijgt. Wat is dit? Is dit nog een soort van wachtwoord? Waarom heeft Milan hem niet beter voorbereid?

'Nee,' herhaalt de man rustig. 'Je bent hier, omdat jouw voorganger aan je moest denken.'

Dat antwoord zag Siem niet aankomen. Zijn voorganger?

Milan? Aan hem denken? Maar voordat hij iets kan vragen, lopen ze een klein zaaltje in. Siem kijkt vluchtig rond. Schilderijen, tekeningen, een beeld in het midden. Wat nu? Krijgt hij een overhoring, een rondleiding misschien?

'Wees maar niet bang. Ik ga je niet rondleiden,' begint de man, alsof hij Siems gedachten leest. 'Maar dit wil ik je in ieder geval even laten zien.' De man wijst naar de muur.

Naar een plankje, met daarop een roodfluwelen kussen. Midden op het kussen ligt een wit blokje.

Voor het eerst verschijnt een kleine glimlach onder de

grijze baard. 'Wat denk je dat dit is?'
'Een wit blokje op een kussen?'
'Precies,' lacht de man. 'Dat zeg je helemaal goed.'
Argwanend kijkt Siem naar het blokje, naar de man en weer terug. Ziet hij iets over het hoofd?
'Siem, kun je je de opdracht herinneren tijdens de tekenles vorig jaar?'
Wat een rare vraag.
De man wacht zijn antwoord niet af. 'Je moest een zonsondergang tekenen met pastelkrijt. Om te oefenen met het mengen van kleuren. Weet je dat nog?'
Siem lacht. Natuurlijk weet hij dat nog. En Milan dus ook. Hij moet het de man hebben verteld. Hier, bij dit blokje.
'En wat deed je?'
'Eh, ik verfde het blad zwart. Toen de leraar vroeg wat ik deed, zei ik dat de zon al helemaal onder was. Mijn kunstwerk noemde ik *Nacht*.'
Ze moeten allebei lachen.
'Ik hou niet zo van tekenen,' verduidelijkt Siem.
'Dat merk ik,' grijnst de man. 'Maar wel van goede grappen. Net als deze kunstenaar.'
Siem kijkt nog eens naar het blokje. 'O ja?'
'Deze kunstenaar,' zegt de man, 'vindt dat mensen veel te ingewikkeld doen over kunst. Die gouden lijsten, het gemompel op zaal, de interessantdoenerij. Dat wil hij graag een beetje opschudden. Net als jij.'
'Met een wit blokje dus.' Siem bekijkt het nog eens van dichtbij. 'Lekker slordig geschilderd.'
'Inderdaad. Met een wit blokje, op een fluwelen kussen, onder een glazen stolp. Hij schilderde het blokje op zee, omdat de lucht daar het schoonst is en presenteert het hier als een dure diamant.'
'Het is een grap,' zegt Siem.
'Maar vooral een heel origineel idee,' vult de man aan.
'Dat iedereen op het verkeerde been zet. Deze kunstenaar maakt kunst voor zijn vrienden, niet voor hippe museumbezoekers. Die mogen wat hem betreft gillend wegrennen. Graag zelfs.'
'Ik mag hem wel,' lacht Siem.
'Precies. Daarom dacht Milan aan jou.' De man knipoogt. Ineens is het alsof Siem en de man elkaar al jaren kennen. Ze lachen, wijzen en bekijken vreemde, grappige werken. Werken die de meeste bezoekers niet opvallen. Een foto van een tegel, verstopt in de tegels van het pad naar de ingang, een boom van brons, die je zo voorbij-

loopt. Binnen zit één zaal vol met afplakband. Op de muren, de vloer. Op het bordje staat: *Alle schaduwen die mij zijn opgevallen in het Krölller-Müller Museum*.
'Te gek,' zegt Siem. 'Mijn nichtje heeft dat ook eens gedaan, met stoepkrijt. De oprit en de stoep leken wel een schilderij. Ze ging...'
'Ho even,' onderbreekt de man hem. 'Hoe heet je nichtje?'
Siem grinnikt. 'Aha, ik snap het. Mijn nichtje heet Isabelle, en zij gaat hier ook van genieten. Dat weet ik nu al.'
'Kun jij het haar vertellen? Volgende week woensdag, vier uur stipt. Verder niets. Geen foto's, geen...'
'... berichtjes. Ik weet het. Ik geef het door.'
De man geeft hem een stevige hand en loopt de zaal uit. 'Bedankt!' roept Siem nog, maar de man is al weg. Tevreden loopt Siem naar de uitgang. Langs de wereldberoemde schilderijen van Van Gogh, Mondriaan en Picasso. Namen waar iedereen voor in de rij staat, maar Siem kijkt niet op of om. Hij denkt aan het witte blokje. Ze moesten eens weten.
Met een paar stevige beats begeleidt DJ Torax hem naar buiten. Siem lacht. Op naar Isabelle!

Naschrift van een woordvoerder van het museum:

De man met zwarte jas en grijze baard komt ons vaag bekend voor, maar wij zijn niet op de hoogte van een geheime tour door het museum. Wellicht is het project beëindigd, nu het geheim bekend is? Maar als dat niet het geval is en ook jij binnenkort wordt benaderd: vooral doen en heel veel plezier! Wij zeggen niets en maken geen foto's.

TAPE ON...

MAAK OOK EENS EEN TEKENING MET TAPE,
OFWEL EEN TAPENING!

LEG SCHADUWEN VAST, VERSIER DE TAFEL,
DE KEUKEN, JE SLAAPKAMERMUUR, OF MAAK JE
STRAAT EEN BEETJE VROLIJKER. HET KAN ZO
GROOT OF KLEIN ALS JE ZELF WILT.
SUCCES VERZEKERD!

EVEN DAG ZEGGEN

WAT VIND JE WAAR?

JAN + AUGUSTUS ROTHUIZEN

HALLO!

IK BEN EEN
KUNSTENAAR

MIJN NAAM IS JAN ROTHUIZEN (49 JAAR) — OUD!

DE TEKENING VAN DE BEELDENTUIN OP DE VOLGENDE
HEB IK SAMEN MET MIJN ZOON

BLADZIJDE →

AUGUSTUS (9)
GEMAAKT.

DAAROM ZEI IK DAT WE NAAR
EEN BOS GINGEN WAAR DIEREN LOSLOPEN
EN HEEL SOMS EEN KUNSTWERK TE VINDEN IS.

HIJ WILDE LIEVER NAAR DE FILM,
MAAR GING TOCH MEE.

IN DE TEKENING KAN JE ZIEN DAT
WE VAAK MOESTEN LACHEN
MAAR SOMS VONDEN WE IETS ZIELIG.

AUGUSTUS WIL NOG WEL EEN KEER
(ALS HIJ WAT IN DE MUSEUMWINKEL MAG KOPEN)